

MEEDOEN IN DE GEMEENTE TERNEUZEN

Beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning

2008 - 2011

AANGEPASTE VERSIE D.D. 5 DECEMBER 2007

INHOUD

INLEIDING	3
1. KADERS VAN HET BELEIDSPLAN	4
1.1. Wettelijk kader	4
1.2. Schaalgrootte: Zeeuwse samenwerking	4
1.3. Gemeentelijk kader	5
1.4. Aanpak	6
2. DE WMO IN TERNEUZEN	7
2.1. Lokale visie op de Wmo	7
2.2. De prestatievelden op een rij	8
2.3. Zomaar een familie in de gemeente Terneuzen	9
2.4. Bevordering sociale samenhang en leefbaarheid	9
2.5. Op preventie gerichte opvoedingsondersteuning	11
2.6. Informatie, advies en clientondersteuning	14
2.7. Ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk	16
2.8. Bevorderen deelname maatschappelijk verkeer/verstrekken voorzieningen	18
2.9. Maatschappelijke opvang / OGGZ / verslavingsbeleid	21
2.10. Toekomstige ontwikkelingen Wmo	23
3. ACTIVITEITENPLANNING	24
Bijlage 1: advies adviesraad Wmo	26
Bijlage 2: Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin	29
Bijlage 3: Financiën Wet Maatschappelijke Ondersteuning	30
Bijlage 4: aandachtsvelden Wmo uit het Bestuursakkoord Rijk-VNG	32

INLEIDING

Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in werking getreden. De Wmo schrijft voor dat gemeenten beleid moeten formuleren op de negen 'prestatievelden'. Dit beleid moet telkens voor de duur van maximaal vier jaar worden vastgelegd en door de gemeenteraad worden vastgesteld. Vanwege de grote hoeveelheid werkzaamheden die de uitvoering van de Wmo met zich meebrengt en het grote aantal prestatievelden waarop beleid gemaakt moet worden heeft het college besloten om te kiezen voor een pragmatische invulling van het meerjarenbeleidsplan.

In dat kader is ervoor gekozen om in dit beleidsplan niet alle beleidsthema's die onder de negen prestatievelden kunnen worden gebracht opnieuw te definiëren. Wat goed gaat dient te worden voortgezet, wat beter kan dient te worden bijgesteld. Het huidige welzijns- en zorgbeleid van de gemeente Terneuzen, zoals opgetekend in de kadernota Wmo, vormt de basis voor het beleid van de komende 4 jaar.

De indeling van dit beleidsplan volgt niet een-op-een de negen prestatievelden. Sommige zijn samengevoegd, waardoor er sprake is van een structuur die beter aansluit bij de onderlinge samenhang tussen verschillende prestatievelden. Alle negen prestatievelden zijn wel verwerkt. Vanwege de integrale benadering wordt ook wel eens over de schutting gekeken bij beleidsterreinen die grenzen aan de beleidsterreinen in de Wmo.

Het vroegere aanbodgerichte beleid, waarbij pas achteraf werd getoetst of het beleid aan de behoeften van de inwoners beantwoordde zal binnen de Wmo tot het verleden gaan behoren. Burgerparticipatie maakt een belangrijk onderdeel uit van de Wmo. De adviesraad Wmo, die in het voorjaar van 2007 is opgericht, is onze belangrijkste sparringpartner in de totstandkoming van beleid. De leden van deze raad zijn gekozen vanwege hun binding en affiniteit met vele doelgroepen die onder de Wmo een plaats en aandacht verdienen.

In hoofdstuk 1 worden de diverse kaders van dit beleidsplan geschetst. In hoofdstuk 2 wordt de lokale visie op de Wmo uiteengezet en worden de negen prestatievelden doorlopen. In hoofdstuk 3 vatten we samen en worden de activiteiten voor de komende jaren in een planning bijeengebracht.

Een beleidsdocument blijft een abstract document als er geen link is met de dagelijkse werkelijkheid. In dit document introduceren we een fictief gezin en geven we een korte weergave van hun belevenissen en wensen die te maken hebben met de Wet maatschappelijke ondersteuning. De belevenissen van deze familie (familie Blauw) kunnen dit beleidsdocument wellicht een stuk toegankelijker maken.

1. KADERS VAN HET BELEIDSPLAN

1.1. Wettelijk kader

De Wmo is een kaderwet. Dat wil zeggen dat de wet niet gedetailleerd voorschrijft hoe gemeenten de wet uit dienen te voeren. De Wmo geeft de gemeenten een aantal opdrachten en stelt kaders waarbinnen die opdrachten moeten worden uitgevoerd.

In de Wmo is in artikel 3 de verplichting neergelegd om een meerjarig beleidsplan Wmo op te stellen.

De uitgangspunten laten zich als volgt omschrijven:

1. er moet een beleidsplan Wmo komen;
2. de gemeenteraad stelt het beleidsplan vast;
3. het beleidsplan Wmo bestrijkt hoogstens 4 jaar;
4. het plan mag tussentijds gewijzigd worden;
5. het college van B&W moet de burgers bij het maken van het beleidsplan betrekken;
6. in het plan moet worden aangegeven:
 - wat zijn de doelen per prestatieveld
 - hoe wordt de samenhang uitgevoerd (planning)
 - welke resultaten de gemeente wil behalen
 - hoe de kwaliteit geborgd wordt
 - op welke wijze keuzevrijheid wordt geboden.

In de Wmo worden negen prestatievelden benoemd. De wet schrijft voor dat de gemeenteraad voor de duur van maximaal vier jaar een of meer plannen vaststelt 'die richting geven aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning'.

Doel is om een integraal meerjarig Wmo-beleid vast te leggen om invulling te geven aan de prestatievelden. Secundair zijn van belang: leesbaarheid, herkenbaarheid voor burgers en voldoende draagvlak, een duidelijke prioriteitsstelling (niet alles kan tegelijk) met haalbare en meetbare doelen, en een reële tijdsplanning. Het is van belang de inspraak van burgers, belangenbehartigers en organisaties op een goede wijze vorm te geven. Een adviesraad Wmo is daartoe inmiddels geïnstalleerd.

1.2. Schaalgrootte: Zeeuwse samenwerking

De Wmo is bij uitstek een wet die zich leent voor een lokale invulling.

Echter heel wat beleidsvelden lenen zich uitermate goed voor zowel een regionale als provinciale afstemming. Regionaal vindt per beleidsveld zoveel mogelijk afstemming plaats tussen de gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen.

Voor de nieuwe Wmo taak Huishoudelijke Hulp (HH), die met de dertien Zeeuwse gemeenten gezamenlijk is aanbesteed, is op initiatief van de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten een ketenoverleg opgestart, waarin naast de drie gemeenten vertegenwoordigd zijn: de negen zorgaanbieders, het Wmo kantoor dat voor Hulst en Terneuzen de administratie voert van de HH, het CAK die namens de gemeenten de eigen bijdragen berekent en incasseert, en het CIZ dat voor Hulst en Terneuzen de indicatie HH verzorgt.

Het voornaamste doel van dit ketenoverleg is een goede afstemming tussen de ketenpartners te realiseren en gezamenlijk daadkrachtig problemen op te lossen.

Onze regio is met dit ketenoverleg één van de trendsetters in Nederland. Heel wat gemeenten hebben nog geen (gestructureerd) ketenoverleg waardoor problemen niet efficiënt en effectief kunnen worden opgepakt. Dit overleg zal zeker de komende jaren voortgezet gaan worden.

Inkooptrajecten voor individuele voorzieningen en verstrekkingen zijn gezamenlijk opgepakt en dit zal ook in de toekomst gezamenlijk plaatsvinden.

Voor de bestuurlijke afstemming hebben alle Zeeuwse gemeenten zitting in het College van Zorg en Welzijn. De provincie ondersteunt dit overleg door hiervoor middelen en personeel beschikbaar te stellen. Vooral de werkgroep die op initiatief van het College van Zorg en Welzijn is ingesteld om over de Europese aanbesteding HH (het Zeeuwse model) en de overgangsregeling voor de zorgaanbieders te adviseren is erg succesvol gebleken. Het Zeeuwse voorbeeld wordt uitgebreid nagevolgd en is ook herhaaldelijk door de staatssecretaris aangehaald als voorbeeld. Ook dit samenwerkingsverband zal de komende beleidsperiode worden voortgezet. Ten behoeve van jeugdpreventie is eveneens een Zeeuws platform werkzaam, de Task Force Jeugd.

De verplichte Wmo benchmark en klanttevredenheidsonderzoeken zullen eveneens Zeeuws-breed opgepakt worden. Ook dit wordt door de provincie financieel ondersteund. De uitvoering zal door Scoop worden gedaan. De uitkomsten van deze onderzoeken, welke voorjaar 2008 beschikbaar zullen zijn, kunnen een grote rol gaan spelen bij uitwerking van toekomstige beleidsvoornemens.

1.3. Gemeentelijk kader

De afgelopen jaren zijn diverse beleidslijnen uitgezet die direct hun invloed hebben op de inhoud van dit beleidsplan Wmo. Wij noemen de belangrijkste.

*** Visiedocument 'Ruimte voor Werk, Ruimte voor Leven'**

In dit document is ten tijde van de herindeling voor de nieuwe gemeente Terneuzen uiteengezet wat haar visie was op terreinen als wonen, welzijn, zorg, etc. In 2003 was de Wmo nog niet in beeld, toch vindt de lokale visie op de Wmo aansluiting bij datgene wat eertijds in het visiedocument is opgeschreven. Het visiedocument wordt op dit moment geactualiseerd. Een toekomstvisie op de Wmo staat niet op zichzelf, maar moet passen binnen de gemeentelijke visie op alle aspecten van de samenleving.

*** Kadernota Wet Maatschappelijke Ondersteuning**

Uitgangspunt voor dit beleidsplan is de Kadernota Wmo welke op 29 juni 2006 is vastgesteld door de gemeenteraad. Dit beleidsplan is een nadere uitwerking van de daarin verwoorde uitgangspunten.

* Verordening en besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning
Het voorzieningen- en verstrekkingenbeleid van de gemeente Terneuzen (de oude WVG-voorzieningen en de nieuwe taak Huishoudelijke Hulp) is juridisch geborgd door een verordening welke door de gemeenteraad is vastgesteld op 7 september 2006. Deze verordening is door het college nader uitgewerkt in een besluit. Vanwege de tijdsdruk is gekozen voor een vrij algemene verordening gemodelleerd naar het VNG model. Er is aangegeven dat deze verordening een tijdelijk karakter kent. In 2007 wordt deze verordening en het hieraan gelieerde besluit geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie kan besloten worden om de verordening en het besluit aan te passen. Het eerste jaar van de Wmo is overigens in zijn geheel aangemerkt als een overgangsjaar. Vooral de nieuwe werkzaamheden en verantwoordelijkheden die de gemeente erbij gekregen heeft vereisen een permanente bewaking en bijstelling om ongewenste situaties zoveel mogelijk te voorkomen. De komende beleidsperiode zullen de gegevens die verkregen worden uit de benchmark, het klanttevredenheidsonderzoek, adviezen van o.a. de adviesraad Wmo, gebruikt worden om het beleid waar nodig aan te passen of aan te scherpen.

* Coalitie-akkoord 2006-2010 en Perspectievennota 2008-2011
Hierin staan de meerjarige beleidsvoornemens voor de gemeente Terneuzen beschreven.

* Beleidsnota's gemeente Terneuzen 2003-heden (niet uitputtend):

- Kadernotitie Wijkbeheer (2003)
- Nota Jeugdbeleid 'Samen Sterk in de gemeente Terneuzen' (2005)
- Notitie Harmonisatie Flankerend Ouderenbeleid (2005)
- Notitie Vrijwilligerswerkbeleid (2007)
- Woonvisie Terneuzen (2005)
- Integraal Veiligheidsbeleid (2005-2008)
- Gezondheidsbeleidsplan (2005-2008)
- Rapport bestuurlijk arrangement Lokaal Educatieve Agenda

1.4. Aanpak

In het spoor van de kadernota Wmo kiezen wij ervoor de negen prestatievelden te beschrijven vanuit de huidige situatie om – vertrekkend vanuit dat perspectief te kiezen – beleidlijnen uit te zetten voor de komende 4 jaar. Het is onze inzet de activiteiten en resultaten zo concreet mogelijk neer te schrijven, opdat we elkaar kunnen aanspreken op de bereikte resultaten.

In de totstandkoming van dit beleidsplan zullen de gemeenteraad, de adviesraad Wmo en de inwoners van de gemeente Terneuzen hun rol moeten spelen. Het hele jaar door worden er voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, die in een grote behoefte voorzien. De inspraak wordt primair geleid via de adviesraad Wmo. Op het conceptbeleidsplan hebben zij een advies afgegeven dat deels is verwerkt in het definitieve beleidsplan. Het advies vindt u terug in de bijlage 1.

2. DE WMO IN TERNEUZEN

2.1. De lokale visie op de WMO

De WMO gaat uit van de gedachte dat mensen in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor het organiseren van hun eigen leven. Mochten zij daarbij problemen tegen komen, die zij niet helemaal zelfstandig op kunnen lossen, zal in de eerste plaats een beroep moeten worden gedaan op mensen in de nabije omgeving. Te denken valt aan familie, vrienden, bekenden en burens. Pas wanneer iemand het ook met hulp van naasten niet meer alleen redt, kan een beroep worden gedaan op het vangnet voor zorg en ondersteuning dat de gemeente biedt of op AWBZ-gefinancierde zorg. Het gemeentelijke vangnet voor zorg en ondersteuning wordt geregeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning.

De WMO is breder dan alleen het bieden van een vangnet voor zorg en ondersteuning aan de mensen die dat nodig hebben; de WMO is er juist uitdrukkelijk op gericht dat iedereen - ongeacht beperkingen, leeftijd, etc. - mee kan doen in de samenleving. Het realiseren van deze doelstelling ('Meedoen!') vraagt inzet van alle betrokken partijen, te weten de burgers, de aanbieders en de gemeente.

In deze visie nemen een aantal thema's een centrale plaats in, welke in de kadernota Wmo uitvoerig zijn beschreven. In het kort geven we ze hier nog even weer.

- a. Civil society: leefbaarheid en sociale samenhang in wijk en buurt;
- b. Inclusief en samenhangend beleid: algemene voorzieningen zijn ook geschikt voor mensen met beperkingen. Inclusief beleid in het kader van de WMO vraagt om een brede integrale aanpak. Dat kan een combinatie zijn van een ketenbenadering (samenwerking tussen instellingen), een gebiedsbenadering en een cliëntgerichte benadering;
- c. Keuzevrijheid voor burgers.

De gemeente Terneuzen kiest bewust voor een visie, gebaseerd op een ontwikkelingsperspectief. Wat goed gaat dient te worden voortgezet, wat beter kan dient te worden bijgesteld. Een ontwikkelingsperspectief op basis van eigen ervaringen en best practices. Er wordt derhalve bewust niet gekozen voor een ideologische toekomstvisie met een prachtige schets van de Wmo-stip op de horizon. Maar al te vaak sterven deze voornemens in schoonheid, juist vanwege de snelle veranderingen in de huidige tijd. Wij geloven meer in een pragmatische aanpak van schakelen en bijsluiten, adequaat reageren op beleidswijzigingen die vanuit het Rijk op het gebied van de Wmo op ons afkomen, en in op een nuchtere manier maatschappelijke problemen oplossen.

Het halen en brengen van informatie, meningen en geluiden uit de samenleving vormen input voor voornoemde pragmatische aanpak. Hier hoort aldus een praktische invulling van burgerparticipatie bij. De eerdergenoemde adviesraad Wmo vormt het primaire kanaal hier toe, maar ook andere organen (seniorenraad, wijk- en dorpsraden, etc.) spelen hierin een rol. Voorts zijn het gehele jaar voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd en bezocht, waar zowel de wethouder Wmo als ook de projectleider en beleidsmedewerker Wmo informatie hebben gegeven aan diverse doelgroepen (ouderenbonden, kerkgenootschappen, Zonnebloem, Rode Kruis, wijkraden). Deze vorm van burgerraadpleging past bij uitstek bij de

hierboven geformuleerde visie. Tijdens deze informatiebijeenkomsten worden door de deelnemers gevraagd en ongevraagd meningen en ad hoc adviezen uitgebracht die naast de adviezen van de adviesraad Wmo de stem vormen van de (on)georganiseerde burger.

2.2. De prestatievelden op een rij

Hieronder volgen de prestatievelden met hun doelstellingen:

Prestatieveld	Doel
1. het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten	-Burgers meer betrekken bij wijk of kern -Sociale samenhang en onderling ontmoeten -Civil society: inzet van naaste omgeving
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden	-Signalering, toeleiden naar en wegwijs maken in het hulpaanbod -Pedagogische hulp en coördinatie van zorg -Opvoedingsondersteuning
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	-Verstrekken van informatie en advies -Ondersteuning en begeleiding
4. het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	-Ondersteunen lokale mantelzorgorganisaties -Stimuleren vrijwilligersprojecten/initiatieven -Faciliteren, ontlasten en ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers
5. het bevorderen van deelname aan het maatschappelijke verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem	-Zelfstandige deelname aan de samenleving bevorderen door begeleiding van burgers bij het voorkomen van uitval en participatie in de samenleving
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer	-Zelfstandige deelname aan de samenleving faciliteren door het verstrekken van voorzieningen
7. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd	-Tijdelijk bieden van onderdak en begeleiding -Dag- en nachtopvang -Opvang tijdens crisissituaties -Opvang slachtoffers huiselijk geweld -Begeleiden bij zelfstandig wonen
8. het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen	-Signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de OGGZ -Bereiken en begeleiden van kwetsbare (risico)groepen
9. het bevorderen van verslavingsbeleid	-Ambulante verslavingszorg -Preventie

2.3. Zomaar een familie in Terneuzen

Opa Albert Blauw (74 jaar) is al 47 jaar met gehuwd met oma Marie Blauw – de Cooker (72 jaar). Zij wonen zelfstandig in een woning in het centrum van Terneuzen. Zij hebben één dochter. Lian Vriens - Blauw (42 jaar) woont samen met echtgenoot Karel Vriens (43 jaar) in Sas van Gent. Zij hebben 3 kinderen: Astrid (17 jaar), Ingrid (12 jaar) en Pieter (4 jaar).

Samen met hen ervaren we de invloed van de Wmo in het dagelijkse leven van een doorsnee familie in de gemeente Terneuzen.

2.4. Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang

Karel Vriens leest in de krant dat er een inspraakavond wordt georganiseerd over de herinrichting van de wijk. Het grasveldje waarop de kinderen spelen (en waarop enkele speeltoestellen staan, die inmiddels hun beste tijd hebben gehad) krijgt een nieuwe bestemming. Karel vraagt zich af wat er op die plek zal komen: woningen, een hangplek voor jongeren of misschien wel een coffeeshop? Hij had van "Vitaal Sas" ook al een folder gekregen over dit onderwerp. Hij besluit de inspraakavond te bezoeken, want hij heeft zo zijn mening over de invulling en wil graag horen of de andere wijkbewoners er ook zo over denken. Karel wil graag meedenken over de ontwikkeling van zijn wijk, hij woont er graag en Sas van Gent verdient gewoon betere voorzieningen.

De gemeente Terneuzen trok vanaf de herindeling in 2003 resoluut de kaart van de burgers. Bewoners moesten meer en in een vroeg stadium betrokken worden bij het gemeentelijk beleid en gingen zelf meer invulling geven aan de leefbaarheid en de veiligheid van hun woonomgeving.

Landelijk werd vastgesteld dat veel onveiligheid wordt veroorzaakt door het gevoel van onbekendheid. Er is sprake van de burger, die denkt 'er alleen voor te staan'. Om dit gevoel te voorkomen is het voor de overheid zaak een context te bieden, waarin vertrouwen en herkenbaarheid kunnen ontstaan en groeien, en waarin waarden die burgers belangrijk vinden een plaats krijgen: sociale cohesie, solidariteit, gemeenschapszin, vertrouwen en sociale samenhang.

Een woonomgeving, waarin de burger zich kan en durft te ontplooien en waarvoor hij verantwoordelijkheid wil nemen, is niet op stel en sprong verwezenlijkt. Daartoe moeten verschillende stappen worden gezet.

Allereerst moet de gemeente er rekening mee houden, dat mensen zich pas thuis voelen in hun kern of wijk als:

- de publieke ruimte voldoende overzichtelijk is;
- hinderlijk gedrag, vervuiling en verloedering, geluids- en andere vormen van overlast niet of slechts in tolereerbare mate aanwezig zijn;
- er in de wijk aanspreekpersonen of aanspreekadressen zijn;

- publieke organisaties, zoals banken en postkantoren, werken vanuit een kleinschalige opzet, die zorgt voor een meer persoonlijke relatie met de cliënten.

De gemeente is in deze context aan het werk.

1. In de functie van beheerder en inrichter van de openbare ruimte beïnvloedt de gemeente de inrichting van de openbare ruimte via de bestemmingsplannen en door invloed uit te oefenen op verschillende partners (bijvoorbeeld instellingen en projectontwikkelaars). De brede scholen, die in verschillende kernen en wijken worden gebouwd, zijn voorbeelden hiervan. Daarnaast stimuleert en initieert de gemeente, samen met de bewonersvertegenwoordigingen, activiteiten in de kernen en wijken, die de bewoners meer met elkaar in contact moeten brengen. Een voorbeeld daarvan is ‘Avonduren, films en muziek in de wijk’, waarbij bewoners onder andere zelf de films kiezen, die op enkele zomeravonden in hun omgeving in de open lucht worden vertoond.
2. In alle 26 kernen en wijken werden bewonersvertegenwoordigingen opgericht. Deze zogenaamde kern- en wijkraden onderhouden hun contacten met de gemeente via de wijkcoördinator en de wijkbestuurder. De contacten variëren van het signaleren en samen zoeken naar oplossingen in de sfeer van het beheer en onderhoud van de leefomgeving (bijvoorbeeld: de overhangende takken) tot het samen opstellen van een visie voor langere periode voor de kern of wijk. Om de taak van de kern- en wijkraden voor de leden ervan leuk en interessant te houden, wordt aan hen in de tweede helft van 2007 gestart met een kennisvermeerderingstraject, dat hen meer inzicht in gemeentelijk bestuurlijk denken moet geven, waardoor zij de gesprekken met de gemeente nog beter onderbouwd in kunnen gaan. Daarnaast worden de kern- en wijkraden steeds in een eerdere stadium betrokken bij de planvorming in de verschillende gemeentelijke disciplines.
3. De gemeente doet al veel, maar verzuimt vaak de bewoners hierover voldoende te informeren. Deze krijgen daardoor snel de indruk, dat de gemeente zo maar wat of zomaar niets doet en vervreemdt daardoor van de gemeente en het gemeentebestuur, dat hij zelf heeft gekozen. In dit kader werkt de gemeente aan een betere informatievoorziening aan de burgers van Terneuzen. Zo zal in het najaar van 2007 elke bewoner, bezoeker of bestuurder van de gemeente op de website kunnen zien wat er gebeurt of staat te gebeuren in de Terneuzense kernen en wijken.

Activiteiten 2008 en verder:

1. eind 2007 wordt de stadstafel voor Axel opgericht. De stadstafel zal, na een verkenningsperiode van enkele maanden, in 2008 actief worden met het opstellen van een toekomstvisie voor de kern Axel en met het aanpakken van dringende zaken, zoals het Jugendstilhuis op de Markt en het Gat van Axel. Het bijzondere aan de constructie hier is, dat voor het eerst een stadstafel de beschikking krijgt over een eigen budget. In die zin fungeert de stadstafel voor Axel als een proef voor de overige kern- en wijktafels in de gemeente Terneuzen.
2. de wijktafel voor de Terneuzense binnenstad constateerde, dat er in de binnenstad veel wordt gezegd en veel wordt gedaan. Het ontbreekt echter aan visie voor het gehele gebied waarin al deze woorden en daden kunnen kaderen. In 2008 zal deze visie door de partners, die elkaar aan de wijktafel treffen, gestalte worden gegeven.

3. eind 2007 worden kern- en wijkfoto's op de gemeentelijke website gezet, waardoor bewoners, bezoekers en bestuurders van de gemeente de actuele ontwikkelingen in de kernen en wijken kunnen volgen.
4. eind 2007 start Moveo, in opdracht van de gemeente, met het geven van cursussen aan de leden van de kern- en wijkraden. Onderwerpen zijn onder andere het functioneren van de gemeentelijke organisatie, het bereiken van de achterban en vergadertechnieken.
5. eind 2007 en in de loop van 2008 worden door elke kern- en wijktafel nieuwsbrieven gemaakt en huis-aan-huis verspreid in de kern of wijk. De nieuwsbrieven bevatten informatie over de projecten van de partners aan de kern- en wijktafel, over activiteiten van de kern- of wijkraad en over allerlei andere zaken, die van belang of gewoon leuk zijn voor de bewoners om te weten.
6. in september 2008 zullen in verschillende kernen en wijken weer activiteiten worden georganiseerd onder de noemer 'Avonduren'. Met deze films en concerten in de open lucht kunnen de kern- en wijkraden een gebaar maken naar de achterban en zodoende hun bestaan en activiteiten nog beter onder de aandacht brengen.
7. in de loop van 2008 zullen de wijkcoördinatoren de kern- en wijkraden ondersteunen bij het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de eigen woon- en leefomgeving. Op deze manier wordt geprobeerd de functie van de bewonersvertegenwoordigingen, dichterbij te laten sluiten op de uitgangspunten van de kadernotitie Wijkbeheer en om deze functie leuker en interessanter te maken en niet te beperken tot het fungeren als een klachtenbureau.
8. in de eerste helft van 2008 start een promotiecampagne om de bewoners van de kernen en wijken bewust(er) te maken van het aangename van hun eigen woon- en leefomgeving.
9. eind 2007 wordt een uniforme wijze voor het organiseren door de gemeente van informatiebijeenkomsten gepresenteerd. De verwachting is, dat vanaf 2008 deze wijze in de praktijk zal worden gehanteerd.
10. in steeds meer projecten zal al voor de planfase de bewoners van de kern of de wijk om hun mening worden gevraagd. Met andere woorden: het project verloopt dan niet meer aan de hand van een plan van de gemeente, maar aan de hand van een plan van de bewoners en de gemeente samen.

2.5. Op preventie gerichte opvoedingsondersteuning

Astrid (17 jaar) is begaan met haar kleine broertje. Zij adviseert haar moeder om met broertje Pieter (4 jaar) eens naar het Centrum voor Jeugd en Gezin te gaan, omdat het lijkt of Pieter zo'n moeite heeft met eten en soms ook met slapen.

Verder hoorde Astrid van haar vriendin dat er constant ruzie was in huis: de relatie met haar vader en moeder is niet goed. Vader ziet het na een faillissement niet meer zo zitten en moeder grijpt naar de fles. Ze heeft nog een broertje van 11 jaar wat ook echt niet goed meekan komen op school.

Astrid heeft haar vriendin geadviseerd om naar het Centrum voor Jeugd en Gezin te gaan met haar zorgen. Bij dit Centrum kun je met al je vragen terecht zonder vooraf een afspraak te maken of een verwijzing te hebben van een arts. In het Centrum kan iedereen terecht, ouders, jeugdigen, professionals met alle vragen over opvoeden en opgroeien.

In de kadernota Wmo zijn de richtinggevende kaders vastgesteld voor prestatieveld 2: “op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden”. Door middel van een voortgangsrapportage in december 2006 werd onder andere inzicht gegeven in de voorbereidingen om vorm te gaan geven aan de vijf gemeentelijk taken uit dit prestatieveld, zijnde:

1. Informatie en Advies
2. Signalering
3. Licht pedagogische hulp
4. Toegang tot het hulpaanbod
5. Coördinatie van Zorg.

Provinciale ontwikkelingen

De in mei 2006 ingestelde Task Force Jeugd heeft een visie, missie en domeinafbakening geformuleerd en voorstellen voor uitwerking gedaan. De Task Force heeft 6 basisdoelen geformuleerd in het preventief jeugdbeleid, zijnde:

1. opvoeding: stimulerende pedagogische omgeving en opvoedingssteun waar nodig
2. vroegtijdige probleemsigalering en snel afdoend antwoord bieden
3. voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en taalontwikkeling
4. voorkomen schooluitval/geen jeugdige zonder startkwalificatie laten uitstromen
5. sociale veiligheid: voorkomen pesten, huiselijk geweld e.d.; bevorderen weerbaarheid
6. gezondheid: inzet op 5 speerpunten uit het landelijk actieprogramma ‘Kiezen voor gezond leven’

De gemeenten hebben op al deze zes gebieden een regietaak. Kerntaak van de Task Force Jeugd ligt evenwel bij de doelgebieden 1 en 2.

Relevante beleidsterreinen

De doelgebieden 3 t/m 6 hangen nauw samen met de kerntaak van de Task Force. Als het namelijk rond een jeugdige op een of meerdere gebieden opvoedingsvragen zijn die niet worden beantwoordt dan houdt dat een hoog risico in voor het ontstaan van grotere opvoed- en opgroei problemen. Terreinen:

- Nota Jeugdbeleid ‘Samen Sterk in de gemeente Terneuzen’ met als speerpunt preventief jeugdbeleid
- Integraal Veiligheidsbeleid 2005-2008
- Lokaal Educatieve Agenda, Rapport bestuurlijk arrangement
- Gezondheidsbeleidsplan 2005-2008

Basisinfrastructuur

Om te komen tot het bereiken van de basisdoelen zijn, in samenwerking met de zorgaanbieders, 4 elementen in een basisinfrastructuur benoemd:

1. Front-office van Centra voor Jeugd en Gezin binnen de gemeenten
2. Back-office van Centra voor Jeugd en Gezin, waarin sprake is van cliëntgerichte netwerkvorming tussen de betrokken instellingen
3. Zorgadviesteams zowel in voorschoolse organisaties als in basis en voortgezet onderwijs, met een duidelijke verbinding naar de Centra voor Jeugd en Gezin.

4. Gezamenlijk afgestemd preventie-aanbod vanuit vraaggerichtheid.

Zo ontstaat een samenhangend netwerk, waarbinnen geregeld wordt wie, in samenhang met de andere elementen, wat biedt en welk resultaat daarvan verwacht mag worden.

Uitgangspunt is dat de gemeenten regie-voerder zijn m.b.t. de basisinfrastructuur.

De gemeenteraad is bij raadsbrief d.d. 3 april 2007 geïnformeerd omtrent de bekrachtiging van de instemming met de voorstellen van de Task Force Jeugd.

Doel Zeeuwse samenwerking

Doel (organisatorisch) grotere lijnen scheppen in Zeeland en Zeeuws-Vlaanderen met het werkveld, zijnde zorgaanbieders en onderwijs inclusief voorschools. Partijen kunnen het hulpaanbod versterken door de uit te voeren taken op elkaar af te stemmen, financieringsstromen te bundelen en niet opnieuw het wiel uit te vinden. Gemeenten, Provincie, zorgaanbieders en onderwijs kunnen om een sluitende aanpak voor de -9 mnd. -23 jarigen voor te bereiden niet zonder elkaar. De gemeenten zijn regie-voerder. De Task Force communiceert met alle gemeenten in Zeeland.

Uitwerking basisinfrastructuur

Voorop staat dat de basisinfrastructuur een samenhangend geheel moet gaan vormen, waarbij een goede afstemming tussen de 4 elementen vervat dient te worden in de pilot Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Zeeuws-Vlaanderen. Bij het CJG kunnen ouders, jeugdigen en professionals terecht met alle vragen over opvoeden en opgroeien. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat het CJG een 'probleemloket' wordt.

Geleidelijke invoering van de basisinfrastructuur vindt plaats via 3 pilots in Zeeland. Het starten van een pilot CJG in samenwerking met de gemeenten Hulst en Sluis is in voorbereiding in de periode mei 2007 tot en met juli 2008. Een opzet voor de pilot CJG dient te worden samengesteld, waarin doelstellingen, tijdspad, deelnemende organisaties, samenwerking, begroting en evaluatie/monitoring worden opgenomen. Dit wordt nader uitgewerkt in een apart voorstel. Binnen de voorbereidingsperiode wordt een zogenaamd Masterplan CJG geschreven hetgeen basis moet zijn voor de pilotperiode juli 2008 tot december 2010. Ook dit plan wordt aan u voorgelegd.

De Task Force heeft voorwaarden gesteld waaraan een pilot dient te voldoen. Minimaal 3 van de 4 elementen van de basisinfrastructuur dienen in een pilot te worden uitgewerkt.

Zorgaanbieders (adviesgroep), deelnemers onder andere: CO-ACT Consult, Scoop, Emergis, GGD Zeeland, AMW, RPCZ, MEE Zeeland, Stichting AZZ, Bureau Jeugdzorg Zeeland, ROP, RMC, CIZ, Telefonische Hulpverlening, Zorgstroom, Allevo.

Basisvoorzieningen: kinderopvang, peuterspeelzalen, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en ROC Westerschelde.

Scoop heeft in opdracht van de provincie haar takenpakket zodanig aangepast dat zij een steunpunt Jeugd, Onderwijs en Zorg heeft ingericht om proces en inhoud te begeleiden.

Monitoring/evaluatie

Te verwachten resultaten van gekozen beleidsrichtingen dienen geformuleerd te worden. Prestatieafspraken en -indicatoren, effectmeting moeten worden vastgesteld.

Spoorboekje/Werkagenda

De Task Force hanteert een werkagenda die in de loop van de beleidsperiode 2008-2011 naar voortschrijdend inzicht wordt aangepast.

Landelijke ontwikkelingen

In het regeerakkoord van juni 2007 is vastgelegd dat de Centra voor Jeugd en Gezin een goed concept zijn waar de bestaande functies en daaruit voortvloeiende taken op het gebied van opvoeden en opgroeien te bundelen en in een samenhangend pakket van dienstverlening aan te bieden. Overwogen wordt een nieuwe wet te ontwerpen waarin het CJG als basisvoorziening een plaats krijgt. Daarnaast is het voornemen om in overige relevante wetgeving op te nemen dat de lokale overheid verantwoordelijk is voor het tot stand brengen van een sluitende keten met de niet door de gemeente gefinancierde voorzieningen in de vorm van een samenwerkingsplicht. Voorts is bij wet geregeld, dat zorgmijders gedwongen kunnen worden deel te nemen aan een hulpverleningstraject.

In het basismodel CJG zijn minimaal vertegenwoordigd:

1. JGZ met basistakenpakket, Elektronisch Kinddossier (2008) en Verwijsindex (2009);
2. prestatieveld 2 van de WMO
3. Schakel met Bureau Jeugdzorg
4. Schakel met Zorg Advies Teams (po, vo, roc's)

Het wordt een uitdaging om in Zeeland op termijn naadloze hulp te organiseren. Kunst is om alle werkwijzen/projecten/processen op elkaar af te stemmen. Dit zal een traject worden van een aantal jaren. Nu komt de tijd, na organisatorische zaken, visie- en missievorming, om inhoudelijk aan de slag te gaan.

In bijlage 2 vindt u een schematisch overzicht van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

2.6. Informatie, advies en cliëntondersteuning

Opa Blauw moet naar het gemeentehuis om z'n paspoort te laten verlengen. En als hij daar dan toch is, wil hij ook eens informeren naar een vervoersvoorziening voor zijn vrouw Marie, want die kan steeds minder goed lopen. En zou hij, net als de buurvrouw, ook in aanmerking kunnen komen voor een ziektekostenverzekering via de gemeente? Omdat Marie al eens een hersenbloeding heeft gehad, durft hij haar niet goed alleen thuis te laten. Maar hij mist het biljarten met zijn oude maten wel. Hij vraagt zich af of een personenalarmering misschien een oplossing zou kunnen zijn en of de gemeente hem daarbij verder kan helpen.

Weer terug thuis, zegt opa Blauw tegen zijn vrouw dat hij zijn verhaal maar één keer hoefde te doen. De mevrouw van de gemeente had een antwoord op al zijn vragen. Ze heeft ook nog foldertjes meegegeven over wat andere onderwerpen.

Met het geven van informatie en advies wordt bedoeld op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voor-

zieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. Het is wenselijk dat de gemeente zich daarbij laat leiden door de 'één loket gedachte': een burger dient zich in principe niet vaker dan één maal tot de gemeente behoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Daarbij dient de gemeente zich niet te beperken tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar ook informatie te geven over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen.

In vervolg op 'Vraaggericht verder' werkt Terneuzen aan een Informatie- en Servicecentrum (ISC) waar een breed scala aan vragen aan de gemeente beantwoord wordt. Op termijn zal dit ISC aansluiten bij het concept van Antwoord©: het ene contactpunt van de overheid voor burgers en bedrijven. Ingangen zijn: het nog te introduceren 14 0115-nummer, info@terneuzen.nl en de balies. Onder ISC verstaan we in het kort: een organisatieonderdeel gespecialiseerd in het snel en in één keer goed afhandelen van klantcontacten via de verschillende kanalen (balie, web, telefoon, post en e-mail). 'In één keer goed' leidt tot hoge klanttevredenheid; 'Zo snel mogelijk' leidt tot lagere kosten. Bij kwetsbare doelgroepen is het voorts van belang goed door te vragen om de eventuele echte vraag of 'de vraag achter de vraag' te kunnen beantwoorden. De medewerkers van het ISC zullen hierin worden bekwaamd.

Het ISC moet uitgroeien tot een klantcontactcentrum dat namens (onderdelen van) overheidsorganisaties (aan)vragen van klanten afhandelt. Dit zijn in de regel burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het ISC zal zich primair richten op afdelingen van de gemeente Terneuzen, de Provincie Zeeland, het lokale Waterschap, het Rijk en hun ketenpartners. Voor wat betreft de gemeente Terneuzen zal het ISC ook (aan)vragen afhandelen van interne klanten van interne diensten. Het ISC zal daarbij sturen op de volgende doelstellingen:

- tevreden opdrachtgevers, klanten en medewerkers;
- goede service: het zo snel mogelijk afhandelen van de vraag;
- goede kwaliteit: zoveel mogelijk vragen in één keer goed afhandelen, terwijl fouten voorkomen worden;
- kostenefficiëntie: het zo efficiënt mogelijk inzetten van de kanalen tegen zo laag mogelijke kosten

Het ISC zal gefaseerd worden uitgebouwd. In 2007 en 2008 ligt de nadruk op de vraagbeantwoording en informatieverstrekking via het telefonisch kanaal. De aandacht zal daarbij vooral gericht zijn op het ontsluiten van informatie van de gemeentelijke afdelingen en desgewenst hun ketenpartners. In de jaren daarna zullen gefaseerd de volgende kanalen op het ISC gaan aansluiten: balie Terneuzen, e-mail, fax en post, balies Sas van Gent en Axel.

De projectleider Wmo is opdrachtgever daar waar het gaat om de afhandeling van Wmo-vragen in het ISC. Het gaat hierbij zowel op de afhandeling van vragen ten behoeve van gemeentelijke afdelingen als ook om die van de ketenpartners. De Wmo zal gebruikt worden als ontwikkelpilot voor de verdere uitbouw van het ISC. Dit dient aldus een dubbel doel: uitbouw van het ISC, evenals een volwaardige advies- en informatiefunctie vanuit het perspectief van de Wmo. Deze pilot is inmiddels gestart en loopt door tot eind 2008.

Vermeldenswaardig is verder dat een nieuwe publiekshal annex bedrijfsverzamelgebouw vanuit logistiek en fysiek perspectief een fundamentele bijdrage zal leveren aan een betere dienstverlening aan de inwoners van Terneuzen en de zichtbaarheid van een '1-loket'. De opening is te verwachten per 1 januari 2009.

2.7. Ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk

Oma Blauw, die inmiddels in een rolstoel zit, maakt zich wat zorgen over de thuissituatie. Na haar hersenbloeding gaat het koken haar steeds minder goed af. En haar man Albert kan niet veel meer dan een eitje bakken. Daarom heeft ze Tafeltje-dek-je aangevraagd. Een medewerkster van "aan Z" komt vanmiddag langs om dat te bespreken. Via "aan Z" is ze ook al in contact gekomen met Jeanne, een vrijwilligster die regelmatig boodschappen voor haar doet. Opa Blauw kan inmiddels met een gerust hart gaan biljarten; de buurvrouw komt op de woensdagen dat hij weg is op bezoek bij Marie voor een gezellig bakje koffie en een spelletje halma.

Op grond van de op 10 november 2005 door de gemeenteraad vastgestelde Notitie Harmonisatie Flankerend Ouderenbeleid is inmiddels door het samengaan van de Stichting Welzijn voor Ouderen Axel en het Grensoverschrijdend Openbaar Lichaam Welzijn voor Ouderen Assenede/Sas van Gent één nieuwe professionele instelling ("Aan Z" genaamd) gerealiseerd voor het werkgebied van de nieuwe gemeente Terneuzen. De activiteiten voor ouderen die werden uitgevoerd door de Stichting Welzijn Terneuzen zijn overgeheveld naar die nieuwe instelling. Ook de werkzaamheden van de Stichting Centraal Meldpunt Vrijwillige Thuishulp Groot-Terneuzen zijn ondergebracht bij de nieuwe instelling. Een van de taken van die nieuwe instelling is de ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op het terrein van ouderen en personen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Bij de genoemde nieuwe instelling is ook een steunpunt vrijwillige mantelzorg ondergebracht.

Vanaf 2008 beschikken de gemeenten in Zeeland over het Wmo-deelbudget voortkomend uit de subsidieregeling coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM) op grond waarvan het Zorgkantoor Zeeland tot 2007 financiële middelen beschikbaar stelde aan de Stichting Coördinatiepunt Vrijwillige Thuiszorg Zeeland en de Stichting Platform Vrijwillige Thuiszorg in de Bevelanden. De eerstgenoemde stichting is werkzaam in vijf regio's in Zeeland. In die regio's zijn bij die stichting aangesloten netwerken/platforms actief. In de regio Zeeuws-Vlaanderen is dat de Stichting Netwerk Vrijwillige Thuiszorg Zeeuws-Vlaanderen. De Stichting Centraal Meldpunt Vrijwillige Thuishulp Groot-Terneuzen was een van de organisaties aangesloten bij dat netwerk. Regiocoördinatoren in dienst bij het coördinatiepunt waren gedetacheerd bij het netwerk.

De Zeeuwse gemeenten geven de voorkeur aan lokale inbedding van de werksoort boven instandhouding van de huidige provinciale structuur. In het overgangsjaar 2007 wordt de huidige structuur nog in stand gehouden door de gezamenlijke inzet van de desbetreffende Wmo-middelen van de Zeeuwse gemeenten. Gedurende dat overgangsjaar worden voorbe-

reidingen getroffen voor ontmanteling van de huidige structuur en lokale inbedding per 1 januari 2008.

Vooruitlopend op een en ander worden de regiocoördinatoren met als werkgebied de gemeente Terneuzen reeds medio 2007 gedetacheerd bij "Aan Z". Met ingang van het jaar 2008 stelt de gemeente "Aan Z" door het daartoe beschikbaar stellen van middelen uit het Wmo-budget in staat om de desbetreffende functionarissen in dienst te nemen. AanZ is verzocht namens de gemeente Terneuzen met deze middelen voortvarend te gaan werken aan een netwerk van (ondersteuning aan) mantelzorgers en vrijwilligers.

Als gevolg van de door onze gemeente geïnitieerde herstructurering van het professioneel welzijnswerk is de Stichting Welzijn Terneuzen omgevormd tot een uitvoeringsorgaan op het terrein van jeugd- en jongerenwerk. De beroepskracht en de activiteiten op dat gebied van de inmiddels voormalige Stichting Sociaal Cultureel Werk Sas van Gent zijn ondergebracht bij de Stichting Welzijn Terneuzen.

Een van de taken van de Stichting Welzijn Terneuzen-nieuwe-stijl is de ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op het terrein van jeugd- en jongerenwerk.

Op 10 mei 2007 is door de gemeenteraad de Notitie Vrijwilligerswerkbeleid vastgesteld. In die nota wordt aangegeven wat de gemeente op het terrein van ondersteuning, stimulering/activering en waardering kan betekenen voor vrijwilligersorganisaties. De rol die de gemeente in het kader van het vrijwilligerswerkbeleid voor zichzelf ziet is enerzijds een voorwaardenscheppende en faciliterende en anderzijds een terughoudende. Die terughoudendheid heeft betrekking op het stellen van (nieuwe) regels, maar ook op het niet treden in de eigen verantwoordelijkheid van vrijwilligersorganisaties. Immers, op vrijwel alle terreinen is het vrijwilligerswerk onderdeel van activiteiten of organisaties die vanuit het particulier initiatief tot stand zijn gekomen. De verantwoordelijkheid voor de condities en mogelijkheden waarbinnen de vrijwilligers actief (kunnen) zijn, ligt dan ook in eerste instantie bij het particulier initiatief.

Met het vorenstaande is het beleid met betrekking tot dit prestatieveld reeds geformuleerd, zodat dit beleidsplan op dat gebied geen nadere beleidsvoornemens bevat.

De gemeente heeft een structuur opgezet om te voorzien in de ondersteuning van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties en mantelzorgers.

Het beleid op het terrein van het vrijwilligerswerk is niet statisch. Aan de hand van signalen uit "het veld" kan voortdurend bijstelling plaatsvinden door het treffen van al dan niet generieke maatregelen.

2.8. Bevorderen deelname aan maatschappelijk verkeer/verstrekken voorzieningen

Karel en Lian Vriens begonnen zich wat zorgen te maken over hun (schoon)ouders, opa en oma Blauw. Die krijgen steeds meer lichamelijke mankementen.

Gelukkig kon de woning waar ze al veertig jaar woonden (en graag nog lang willen blijven wonen) vrij gemakkelijk aangepast worden. En sinds kort heeft oma een vervoersvoorziening: ze wordt opgehaald en weer thuisgebracht met een rolstoeltaxi. Zo kon ze haar zus van dik in de tachtig die in Hulst woont laatst bezoeken en ze ziet alweer uit naar het volgende bezoek.

Opa en oma hebben inmiddels ook huishoudelijke hulp voor een aantal dagdelen per week. Ze mochten zelf kiezen door welke zorgaanbieder ze deze hulp lieten doen. Ze hebben gekozen voor de grootste zorgaanbieder in de regio; mocht dat niet goed bevalen, dan kunnen ze altijd nog overstappen naar een andere zorgaanbieder.

Met 'bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer' wordt bedoeld op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente behoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. In die zin behoeft de maatregel dus niet bij uitsluiting gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het is wel belangrijk dat er bij het nadenken over deze maatregelen tevens nagedacht is over het gebruik door deze groepen, zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen.

Beoogd doel is inwoners in staat te stellen hun leven lang deel te nemen aan een toegankelijke samenleving en bevorderen dat hun de mogelijkheden worden geboden in overeenstemming met eigen aanleg, interesse en mogelijkheden maatschappelijk te participeren op de levensdomeinen: toegankelijkheid, mobiliteit, arbeid, inkomen en voorzieningen.

Het verstrekken van voorzieningen is gericht op individuele mensen met een beperking een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast, waarmee zijn beperkingen worden gecompenseerd teneinde deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer.

De gemeente heeft in een verordening vastgelegd welke individuele voorzieningen kunnen worden verstrekt. In navolging op deze verordening zijn door het college van Burgemeester en Wethouders in een zogeheten Besluit maatschappelijke ondersteuning nadere regels vastgesteld betreffende de financiële aspecten van de verstrekkingen en de voorzieningen. De gemeente is gehouden aan het zogeheten compensatiebeginsel. Het compensatiebeginsel geeft gemeenten de opdracht voorzieningen te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning stellen burgers in staat om:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan

Algemene en individuele voorzieningen

Het is onze bedoeling zoveel mogelijk door middel van collectieve arrangementen te voorzien in de individuele behoeften van mensen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan groepsvervoer, dagbesteding, maaltijdverzorging, klussendienst en alarmering. Daarnaast streven wij naar een laagdrempelige, pragmatische aanpak van de toekenning en de verstrekking van voorzieningen, met zo weinig mogelijk bureaucratie. Individuele voorzieningen worden toegekend op het moment dat algemene voorzieningen niet toereikend zijn. Ingeval van individuele voorzieningen heeft de burger altijd de keuze tussen zorg in natura en een persoonsgebonden budget.

Een evaluatie van verordening en voorzieningenniveau zal aan de hand van een klanttevredenheidsonderzoek en een Wmo-benchmark, die in gezamenlijk Zeeuws verband worden uitgevoerd, in een separaat document aan de gemeenteraad worden aangeboden. Resultaten hiervan worden in de 1^e helft van 2008 verwacht.

Beleidsvoornemens 2008-2011

Hulp in de huishouding

De gemeente Terneuzen stimuleert het zo lang mogelijk zelfstandig wonen van ouderen en gehandicapten. In combinatie met de vergrijzing van onze gemeente zal dit een toename te zien geven van het aantal personen dat een aanspraak zal maken op Huishoudelijke Hulp (HH). De budgetten die de gemeente hiervoor beschikbaar heeft kunnen zonder extra maatregelen niet toereikend blijken te zijn om de steeds groeiende groep cliënten te blijven voorzien van noodzakelijke Huishoudelijke Hulp.

De gemeente Terneuzen zal binnen de mogelijkheden die de wet biedt, maatregelen nemen om de zogeheten “overheadkosten” te beperken. Het vereenvoudigen van de aanvraagprocedure door het realiseren van een eenvoudiger vorm van indiceren, waarbij wellicht een deel van de indicatie door de zorgaanbieders zelf geregeld kan worden, is hiervan een voorbeeld en zal onderzocht worden.

Het beperken van de financiële risico's (HH is een open eind financiering) voor de gemeente Terneuzen zal komende beleidsperiode de nodige aandacht krijgen, hierbij is te denken aan mogelijkheden van budgetfinanciering van de zorgaanbieders met hieraan gekoppeld een Wmo-brede taakstelling. Een pilot met één van de zorgaanbieders is hiervoor een mogelijkheid. De resultaten hiervan moeten een bijdrage leveren in de manier waarop de gemeente Terneuzen na 1 januari 2009 de uitvoering van de Huishoudelijke Hulp zal gaan regelen. Een Zeeuwse werkgroep is ingericht om dit proces te ondersteunen.

Met de zorgaanbieders zullen verder afspraken gemaakt gaan worden over de re-integratie van uitkeringsgerechtigden. Het betreft immers laagdrempelig werk waarvoor geen langdurige scholing noodzakelijk is. We streven naar het optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de Wet Werk en Bijstand (WWB) biedt om ondersteunend en faciliterend te zijn aan de Wmo-doelstellingen. Voorts zullen we onderzoeken of er mogelijkheden zijn om personen die sociaal geactiveerd moeten worden (personen die nog te ver van de arbeidsmarkt af staan om direct naar werk bemiddeld kunnen worden.) een taak te laten verrichten in de zorg in de vorm van vrijwilligerswerk of gesubsidieerde arbeid.

Vooralsnog moet uitgegaan worden van een nieuw Europees aanbestedingstraject. Dit zal in 2008 weer Zeeuws breed worden opgepakt. Wenselijk is de twee verschillende tarieven voor HH te vervangen door een (gewogen) tarief waarbij zorgaanbieders de mogelijkheid krijgen beter maatwerk te leveren voor de hulpvragers. Ook kan gedacht worden aan het maken van specifiekere kavels (intramuraal vs extramuraal, wijkgebonden, etc).

Hulpmiddelen / woningaanpassingen

Ook door de vergrijzing en het in staat worden gesteld langer een eigen huishouding te voeren valt een toename van aanvragen voor rolstoelen, scootmobielen, woningaanpassingen te verwachten. Met de leverancier van de hulpmiddelen zal een plan van aanpak worden opgesteld om een betere verdeling van middelen te realiseren zodat een grote groep klanten bediend kan worden voor dezelfde kosten, gedacht kan worden aan bijvoorbeeld het organiseren van scootmobiel-pools. Ook hierbij zijn er mogelijkheden om vanuit de Wet Werk en Bijstand mensen aan te leveren voor het vervullen van distributie- en beheertaken etc. Op het gebied van woningaanpassingen zullen de bestaande contacten met de woningcorporaties uitgebreid worden. Ook zal meer aandacht besteed gaan worden aan het hergebruik van de voorzieningen die in huurwoningen worden aangebracht.

Vervoer

De komende beleidsperiode zullen de nodige inspanningen verricht gaan worden om een betere afstemming met de provincie te realiseren tussen het openbaar vervoer (taak/verantwoordelijkheid provincie) en het Wmo vervoer (taak/verantwoordelijkheid gemeenten), waarbij voor bepaalde categorieën gehandicapten aangepast individueel vervoer nodig zal blijven. Vanaf 2010 moet het openbaar vervoer aangepast zijn op het vervoer van gehandicapten (rolstoelen etc.), bushaltes en bussen moeten aangepast worden op het toegankelijk maken van het openbaar vervoer voor gehandicapten, dit zal ook gaan gelden voor de bushokjes etc. Ook zal in overleg met de provincie een goede aansluiting gerealiseerd moeten worden tussen het vervoer van het thuisadres naar de bushaltes en van de bushaltes naar het thuisadres voor personen die niet in staat zijn die transfer zelfstandig te maken.

Een ander gebruik van de beschikbare middelen voor Wmo-vervoer kan er naar verwachting toe leiden dat een grotere groep inwoners toegang kan krijgen tot het Wmo-vervoer. Op dit moment wordt onderzocht of het achteraf declareren van de eigen bijdrage voor het Wmo-taxivervoer doelmatiger is dan het vooraf verstrekken van forfaitaire bijdragen. Uit dit onderzoek zal blijken, of het vergoedingensysteem in 2008 zal worden aangepast, waarbij de mogelijkheden van eigen auto en vervoer door derden onverkort overeind blijven als volwaardig alternatief voor het collectief vervoer.

2.9. Maatschappelijke opvang / OGGZ / verslavingsbeleid

Ingrid gaat naar de middelbare school hier kijkt ze heel erg naar uit. Verhalen over die "Loverboys" grijpen haar zeer aan. Haar vriendin Els is nogal stoer, ze mag van haar ouders al een "breezer" drinken, dit is zo'n zoet drankje waar toch al veel alcohol in zit. Ingrid wil dit niet, maar ja dan word je toch ook weer uitgemaakt voor suf tutje en dat kun je ook weer niet hebben.

Haar beste vriendin was samen met haar moeder gevlucht naar de Lage Flanken, haar vader kon zijn handen niet thuishouden, dit was wel schrikken hoor!

Maatschappelijke opvang

Maatschappelijke opvang is het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door één of meer problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Geestelijke gezondheidszorg is het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en groepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bevorderen van verslavingsbeleid betreft de maatschappelijke zorg gericht op verslaafden (uitgezonderd alle individuele geneeskundige verslavingszorg) en preventie van verslavingsproblemen met inbegrip van activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

De uitvoering van beleid rondom maatschappelijke opvang in de provincie ligt enigszins gecompliceerd. Feitelijk is iedere gemeente zelf verantwoordelijk voor beleid en uitvoering rondom de maatschappelijke opvang. Echter aangezien de middelen al jaren voor dit doel via de centrumgemeente Vlissingen lopen ligt de verantwoording voor de verdeling van de middelen bij deze gemeente. Vlissingen pleegt hierover overigens overleg met de gemeenten Middelburg, Goes en Terneuzen via de gemeenschappelijke regeling "Regionale Commissie Verslavingszorg" (de Z4).

Voor 2008 en verdere jaren zijn een tweetal zaken van belang voor dit prestatieveld.

Ten eerste de door het ministerie van VWS in gang gezette activiteit om te komen tot een andere verdeling van de beschikbare middelen voor maatschappelijke opvang. Dit naar aanleiding van geluiden vanuit de 4 grootste gemeenten in Nederland om tot een herallocatie te komen. Momenteel (medio mei 2007) liggen er een aantal berekeningsscenario's die alleen de G4 erop doen vooruit gaan. Voor centrumgemeente Vlissingen komen de scenario's neer op een korting tussen 40 % en 72 %. Hoe een en ander zich verder zal gaan ontwikkelen is momenteel diffuus.

Ten tweede door het inwerking treden van de Wmo is voor 9 gemeenten in Zeeland een prestatieveld maatschappelijke opvang erbij gekomen. Een beleidsveld waarop betreffende gemeenten over het algemeen geen activiteiten uitoefenen maar waar door de Z4 al jaren beleidsmatig actie wordt ondernomen.

Voornoemde zaken worden door de Z4 in feite gebundeld in een door hen op te stellen plan van aanpak voor dit prestatieveld, genoemd het “Zeeuws Kompas”. Het Zeeuws Kompas maakt gebruik van het door prof. J. Wolf uitgevoerde onderzoek “dakloos in Zeeland” en zal naast een inventarisatie van de bestaande voorzieningen inzicht geven in de gewenste voorzieningen qua omvang en kwaliteit. Daarnaast zal het Zeeuws Kompas een planningskader moeten bieden voor ten minste 10 jaar.

Bedoeling is dat het Zeeuws Kompas in de laatste twee maanden van 2007 leidt tot een positief advies vanuit het College van Zorg en Welzijn, zodat met ingang van 1 januari 2008 aan de uitwerking van het Zeeuws Kompas zowel op provinciaal als regionaal niveau kan worden gestart.

De gemeente Terneuzen kiest ervoor om tot een voortzetting van het bestaande beleid in de gemeente te komen binnen de kaders van het Zeeuws Kompas. Voor 2008 is dit ondermeer het realiseren van een hostel en een dienstencentrum, uitbreiding van het aantal plaatsen “Zeeuwse Gronden”. Op het gebied van verslavingsbeleid betekent voortzetting van het beleid het inzetten op de doelgroepen in samenwerking met Emergis, sector verslavingszorg. Meer nog dan nu het geval is zal getracht worden te sturen op effectieve programma’s. Op het gebied van de vrouwenopvang wordt bestendiging van het beleid voorgestaan. Derhalve wordt een opvangvoorziening zoals De Lage Flancken te Sas van Gent ondersteund. Een voorziening die voldoet aan de eisen voor een dergelijke opvang is overigens een uitdaging om te realiseren. De relaties met Emergis zullen we gestand doen. Met ingang van 1 januari 2006 is, met gebruikmaking van middelen beschikbaar gesteld door het Rijk en gelabeld aan vrouwenopvang, het Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld Zeeland actief in de provincie Zeeland. Meldingen van huiselijk geweld worden hier centraal voor de provincie ontvangen en in traject gezet. Afhankelijk van de resultaten van de eerste evaluatie eind 2006 zal worden gezien of en in welke vorm dit meldpunt voortgezet kan worden.

Voor kinderen (en ouders) die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld wordt experimenteel een cursus ‘Let op de Kleintjes’ georganiseerd in het tweede halfjaar van 2007. Via de basisdoelen van de Task Force Jeugd (raadsbrief ‘bekrachtiging instemming voorstellen Task Force Jeugd d.d. 3 april 2007, bijlage A,1 punt 3).

OGGZ

Het beleidsterrein OGGZ is niet nieuw voor de gemeente. Bij de activiteiten die op dit terrein plaatsvinden, wordt al veel afstemming gezocht met aanpalende terreinen zoals maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. Wat wel nieuw is, is de verdeling van de oggz-middelen vanuit de centrumgemeente Vlissingen naar de andere 12 Zeeuwse gemeenten. Het behelst ongeveer € 965.000,00 per jaar. Gezien het feit dat de OGGZ een integraal onderdeel van het “Zeeuws Kompas” gaat uitmaken is er voor gekozen voor wat betreft verdeling van middelen voor 2007 een pas op de plaats te maken en in het “Zeeuws Kompas” met behulp van de OGGZ ladder, beschreven in het rapport “dakloos in Zeeland”, toekomstig beleid voor oggz mee te nemen.

Verlavingsbeleid

De uitvoering van het verslavingsbeleid blijft opgedragen aan centrumgemeenten die daarvoor een doeluitkering van het rijk ontvangen. Momenteel is Vlissingen centrumgemeente voor de provincie Zeeland. Voor wat betreft 2008 en verdere jaren wordt verwezen naar het eerder omschreven “Zeeuws Kompas” waarin ook verslavingsbeleid een integraal onderdeel uitmaakt.

Zeeuws breed zullen wij als gemeente Terneuzen er voor gaan om het project opiaat onderhoudsbehandeling Zeeuws uitgereden te krijgen. Van belang hierin is dat er met ingang van 1 januari 2008 een structurele financiering via de zogenaamde diagnose-behandel-combinatie mogelijk is.

Vanuit de regionale nota gezondheidsbeleid 2005-2008 en vanuit de basisdoelen Task Force Jeugd wordt aandacht besteed aan gezondheid door middel van inzet op de 5 speerpunten uit het landelijk actieprogramma ‘Kiezen voor gezond leven’: roken, schadelijk alcoholgebruik, overgewicht, diabetes en depressie.

2.10. Toekomstige ontwikkelingen Wmo

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning heeft inmiddels zijn plaats gevonden in het gemeentelijke beleid. Op landelijk niveau gaat het denken over de doorontwikkeling van de Wmo verder. Op de tekentafel was al duidelijk dat de Wmo geen statische wet zou moeten zijn, maar een wet die in de loop der tijd verder moest worden opgetuigd met nieuwe taken en verantwoordelijkheden (een groeimodel).

In bijlage 4 vindt u een uittreksel van het gesloten bestuursakkoord tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voor deze kabinetsperiode, waarin een aantal nog nader uit te werken afspraken over huidige en toekomstige Wmo-taken zijn opgenomen.

3 ACTIVITEITENPLANNING

In onderstaande planning worden de activiteiten uit het beleidsplan Wmo voor de komende jaren schematisch weergegeven.

Prestatieveld 1: activiteiten Wijkbeheer

		Periode van	Tot
1	Visie-ontwikkeling binnenstad Terneuzen	1 januari 2008	31 december 2008
2	Cursussen kern- en wijkraden	1 december 2007	1 juli 2008
3	Nieuwsbrieven kern- en wijkraden	1 januari 2008	Continu
4	Avonduren	1 september 2008	1 oktober 2008
5	Ontwikkeling toekomstvisie kernen en wijken i.s.m. de raden	1 april 2008	Continu
6	Promotiecampagne bewustwording leefbaarheid eigen wijk of kern	1 april 2008	1 oktober 2008
7	Uniformeren organisatie infobijeenkomsten	1 januari 2008	1 juli 2008
8	Vroegtijdig betrekken van bewoners bij ontwikkeling van wijk of kern	1 januari 2008	continu

Prestatieveld 2: fasering pilot Centrum Jeugd en Gezin

		Periode van	Tot
1	Initiatieffase/draagvlak	1 mei 2007	1 oktober 2007
2	Plan van aanpak CJG	1 aug. 2007	1 november 2007
3	Samenstellen Masterplan, intentieverklaring, Praktische samenwerking	1 januari 2008	Aug. – okt. 2008
4	Start CJG, fysiek	1 okt. 2008	1 dec. 2010
5	Evaluatie en besluit voortgang	1 april 2010	1 oktober 2010

Prestatieveld 3: ontwikkeling Informatie- en Servicecentrum

		Periode van	Tot
1	Afstemmen met Wmo-ketenpartners (MEE, AanZ, AMW) op gebied van informatie, advies en cliëntondersteuning	1 januari 2007	continu
2	Vraagbeantwoording en informatieverstrekking via telefonisch kanaal	1 juli 2007	1 januari 2009
3	Aansluiting op ISC van fysieke, digitale en schriftelijke dienstverlening	Medio 2008	2011
4	ISC als volwaardig KCC: de gemeente als voorportaal voor alle dienstverlening van de overheid	2010	2015

Prestatieveld 4: ondersteuning mantelzorg en vrijwilligerswerk

		Periode van	Tot
1	Uitvoering en evaluatie vrijwilligerswerkbeleid	1 oktober 2007	1 oktober 2011
2	“aan Z” jaarlijks vragen naar stand van zaken rond vrijwilligers en mantelzorgzaken	2008	continu

Prestatieveld 5/6: deelname maatschappelijk verkeer / voorzieningen

		Periode van	Tot
1	Aanbesteding huishoudelijke hulp	1 januari 2008	1 januari 2009
2	Uitvoering en evaluatie	1 januari 2009	1 januari 2011
3	Onderzoek terugdringen overheadkosten huishoudelijke hulp	1 januari 2008	1 januari 2009
4	Pilot budgetfinanciering zorgaanbieder	1 juli 2008	1 januari 2009
5	Instream uitkeringsgerechtigden in de zorg	1 juli 2007	Continu
6	Opstellen Plan van Aanpak hulpmiddelenleverancier en woningcorporaties	1 januari 2008	1 januari 2009
7	Afstemming openbaar vervoer – Wmovervoer	1 januari 2008	1 juni 2008
8	Onderzoek financieringsystematiek Wmovervoer en inzet middelen	1 oktober 2007	1 juli 2008

Prestatieveld 7/8/9: Maatschappelijke opvang / OGGZ / verslavingsbeleid

		Periode van	Tot
1	Uitwerking beleid Zeeuws Kompas	1 januari 2008	continu
2	Realisatie hostel en dienstencentrum voor dak- en thuislozen	1 januari 2008	1 januari 2009
3	Plan van Aanpak Wet Tijdelijk Huisverbod	1 juli 2008	1 januari 2009

Bijlage 1: Advies Adviesraad Wmo

Advies aan het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Terneuzen
Terneuzen, 28 september 2007

Inleiding

De WMO-adviesraad heeft in haar vergadering van 24 september j.l. het concept WMO beleidsplan besproken.

De raad vindt het concept een goede nota maar is tevens van mening dat de nota op onderdelen nog niet geheel voldragen is. SMART geformuleerde doelstellingen per prestatieveld met een daaraan gekoppeld toetsingskader wordt gemist.

De samenwerking regionaal en provinciaal in het ketenoverleg is een goede zaak maar dat mag niet leiden tot een eensluidend beleid in de regio. Elke gemeente heeft zijn eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van zijn burgers. Dat hierdoor verschillen kunnen ontstaan in de uitvoeringspraktijk wordt erkend. Het keten overleg is het gremium waar kwaliteit, kwaliteitsborging, verbeterplannen en toetsing onderwerp van gesprek moet zijn.

Een tevredenheidsonderzoek sec zegt te weinig over de feitelijk verleende ondersteuning. Een evaluatieonderzoek wat een onderzoek is naar de feiten, is o.i. noodzakelijk. Verder missen wij het onderscheid tussen cliëntenparticipatie en burgerparticipatie een onderscheid dat o.i. blijkt uit art. 11 en art. 12 van de WMO. Cliëntenparticipatie is een formele vorm van collectieve belangenbehartiging. Burgerparticipatie, het betrekken van de burger bij beleidsontwikkeling van de Wmo, is een verantwoordelijkheid van de gemeente.

De problematiek van de zgn. zorgmijders wordt in het beleidsplan niet besproken. Deze problematiek doet zich o.a. voor bij prestatieveld 2 (op preventie gerichte opvoedingsondersteuning) prestatieveld 8 (het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg en prestatieveld 9 (het bevorderen van verslavingsbeleid). De gemeente zal o.i. wel initiatieven moeten nemen om deze mensen op te sporen en de noodzakelijke hulp en ondersteuning te geven, ook al willen ze dat in eerste aanleg niet zelf.

In de beleidsnota staat niets vermeld over het WMO budget en de diverse bestedingsrichtingen daarvan. O.a inzicht in de beschikbare middelen voor huishoudelijke hulp, voorzieningen voor mensen met een beperking, ondersteuning van mantelzorgers/vrijwilligers enz. ontbreekt.

Overwegingen

De WMO adviesraad is van mening dat het organiseren van de burgerparticipatie en de cliëntenparticipatie een taak is van de gemeente en niet van de WMO adviesraad. Uiteraard wil de WMO adviesraad daarbij betrokken worden.

De WMO adviesraad acht een goede, onafhankelijke indicatiestelling voor huishoudelijke hulp, die tevens transparant is, van groot belang. In een aantal specifieke gevallen is het o.i. noodzakelijk dat aan de indicatiestellings procedure een onafhankelijke hulpvraagverduidelijking vooraf gaat. Deze deskundigheid is b.v. bij de MEE organisatie in te huren.

Indien bij een aanvraag voor huishoudelijke hulp door de behandelend ambtenaar de beslissing van het CIZ wordt gehanteerd is het van het grootste belang dat zeer zorgvuldig met de vraag over de zelfredzaamheid van de aanvrager wordt omgegaan. Immers een te optimistische inschatting van de zelfredzaamheid van de aanvrager zelf heeft direct tot gevolg dat betrokkene bijvoorbeeld te weinig hulp krijgt. Het is hierbij van groot belang dat de behandelend ambtenaar zich realiseert dat met name ouderen hun mogelijkheden vaak te hoog inschatten. Een terugkoppeling van de zorgaanbieder naar de gemeente is dan ook van het grootste belang.

Het beleidsvoornemen om een deel van de indicatie door de zorgaanbieder te laten doen kan zowel positieve als negatieve aspecten hebben. Een negatief aspect kan zijn dat de onafhankelijkheid van de indicatiestelling in het gedrang kan komen en dat het eventuele nadelige financiële gevolgen kan hebben. Een positief aspect is dat de indicatiestelling door een inhoudsdeskundige wordt uitgevoerd.

Door heldere kenmerken van een doelgroep op te stellen (b.v. bij maaltijdvoorzieningen) kan de cliënt zelf beoordelen of hij mogelijk voor ondersteuning/hulp in aanmerking komt (zelfindicatie).

Wij achten het van belang dat, naast de zorgaanbieder ook de aanvrager voor hulp/ondersteuning bij de toekennings- of afwijzingsbeschikking ook het volledige indicatiebesluit en/of het advies van Argonaut ontvangt. Immers het indicatiebesluit en het advies van Argonaut bevat belangrijke informatie voor de aanvrager.

De één loket gedachte wordt door de WMO adviesraad onderschreven. Hiervoor zijn o.i. goed gekwalificeerde medewerkers nodig. Wij verwachten van een op te richten Klant Contact Center dan ook een zo breed mogelijke informatievoorziening voor de relevante doelgroepen.

Ten aanzien van het vrijwilligerswerk en de mantelzorgers vindt de raad een terughoudende opstelling met betrekking tot het stellen van regels en het treden in de verantwoordelijkheden van vrijwilligersorganisaties correct. Echter, in het de gemeenschap bewust maken van het belang van vrijwilligerswerk en mantelzorg mag de opstelling van de gemeente geen terughoudende zijn. De gemeente dient hier o.i. een actieve en enthousiastmerende rol in te vullen. Immers de activiteiten van mantelzorgers en de vrijwilligers zijn onmisbaar voor een goede uitvoering van de WMO omdat in feite de WMO de mantelzorgers en vrijwilligers als een soort voorliggende voorziening ziet.

De WMO adviesraad staat uiterst terughoudend tegenover de gedachte om uitkeringsgerechtigden in dienst te nemen bij zorgaanbieders. Immers een medewerk(st)er huishoudelijke hulp die kwetsbare mensen hulp biedt zal toch ook de daarvoor benodigde sociale vaardigheden en relevante kwalificaties moeten hebben. Het volgen van een relevante opleiding is o.i. dan ook noodzakelijk. Mensen die ingeschakeld worden bij distributietaken van rolstoelen e.d. moeten uiteraard ook voldoende sociale vaardigheden bezitten.

Wij achten het een goede zaak dat het openbaar vervoer en het WMO vervoer op elkaar wordt afgestemd en dat het openbaar vervoer ook geschikt wordt gemaakt voor het vervoer van gehandicapten. Wij zijn echter van mening dat er altijd een categorie zal zijn waarvoor wel aangepast individueel vervoer moet blijven.

Het is een feit dat de afstemming tussen de huidige twee aanbieders, Connexxion en Veolia, nog te wensen overlaat.

Wij zijn van mening dat de nota vooral gericht is op het continueren van het bestaand beleid met enige onderzoeken (huishoudelijke hulp en vervoer) naar aanpassingen. Wij missen een aanzet tot visieontwikkeling. Immers de WMO biedt, weliswaar binnen gestelde kaders, de mogelijkheid tot een Terneuzense invulling van de WMO.

Op grond van bovenstaande overwegingen adviseren wij u het volgende:

1. In de beleidsnota uitdrukkelijk op te nemen dat het organiseren van de burgerparticipatie een verantwoordelijkheid is van de gemeente en om een onderscheid te maken tussen burgerparticipatie en cliëntenparticipatie.
2. In voorkomende gevallen, bij een onduidelijke hulpvraag, zal o.i. daarvoor een hulpvraagverduidelijkingsprocedure opgestart moeten worden door daarvoor opgeleide deskundigen.
3. In voorkomende gevallen de zorgaanbieder te verplichten terug te koppelen naar de gemeente indien de hulpverle(e)n(st)er te weinig geïndiceerde hulp constateert.
4. Niet alleen de beschikking inzake hulp/ondersteuning maar ook het indicatiebesluit en/of het advies van de geraadpleegde deskundige toe te sturen naar de zorgvrager.
5. Daar waar mogelijk heldere kenmerken voor een doelgroep formuleren zodat de aanvrager zelf kan beoordelen of hij/zij voor ondersteuning/hulp in aanmerking komt (zelf indicatie).
6. Het op te richten Klant Contact Center moet een zo breed mogelijke informatievoorziening voor de relevante doelgroepen worden.
7. Een actievere opstelling van de gemeente inzake het vrijwilligers- en mantelzorgerbeleid ook daar waar dat door het zgn. particuliere initiatief wordt georganiseerd.
8. Te bevorderen dat uitsluitend gemotiveerde en goed opgeleide uitkeringsgerechtigden met voldoende sociale vaardigheden door zorgaanbieders in dienst worden genomen.
9. Te bevorderen dat er een goede afstemming/aansluiting is tussen de verschillende openbaarvervoer aanbieders in Zeeuws-Vlaanderen en dat er voor bepaalde categorieën gehandicapten ook in de toekomst aangepast individueel vervoer beschikbaar blijft.
10. Een visie ontwikkelen hoe de gemeente binnen de gestelde kaders op langere termijn de WMO invulling wil geven. Heldere doelstellingen per prestatieveld en evaluatiementen maken hier deel vanuit.

Bijlage 2: Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin

Programmaministerie voor Jeugd en Gezin

Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin – 22 juni 2007

Waarom een CJG?

Met de Nederlandse jeugd en gezinnen gaat het over het algemeen goed en er zijn goede basisvoorzieningen aanwezig om jongeren in hun gezondheid en ontwikkeling te stimuleren, om ouders te ondersteunen bij de opvoeding en om problemen te voorkomen, signaleren en aan te pakken. Toch valt er in hulpverlening jeugd tussen wal en schip, kan meer worden gedaan om vroegtijdig problemen te signaleren en werken instanties nog onvoldoende samen. Het Kabinet wil met de ontwikkeling van CJG dat snel, goed en gecoördineerd advies en hulp op maat vanzelfsprekend wordt (één gezin, één plan). CJG moeten bovenal laagdrempelige fysieke inlooppunten zijn waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren voor alles aangaande opgroeien en opvoeden terecht kunnen. Het Programmaministerie is samen met gemeenten, provincies, koepels en branches aan de slag deze ambities te realiseren.

CJG Profiel

- bundelt lokale functies en taken op gezondheid, opgroeien en opvoeden
- is een fysiek en laagdrempelig inlooppunt
- is in elke gemeente/wijk te vinden onder dezelfde naam
- heeft een positieve uitstraling gericht op preventie en signalering
- biedt echt advies en lichte hulp
- coördineert/schakelt met alle mogelijke voorzieningen op jeugdbeleid, gezondheidszorg en jeugdzorg
- zou mogelijkwijs, indien nodig, bemoeizorg kunnen arrangeren
- is van en voor een doelgroep van kinderen en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar en hun ouders
- is voor alle culturen even laagdrempelig
- is tevens vraagbaak voor professionals
- streeft naar uniforme signalering
- en, maakt gebruik van verwijsindex en Elektronisch Kinddossier.

Gemeentelijke Regie

Realisering van en regie op CJG is aan de gemeenten. De provincies (en stadregio's) sluiten daar met hun Bureaus Jeugdzorg en zorgaanbieders nauw op aan. Het Rijk zal in nader overleg treden ten aanzien van mogelijk wettelijke kader en stelt een bedrag olopend tot 441 miljoen in 2011 beschikbaar. Voor details zie Bestuursakkoord met de VNG (Bestuursakkoord met IPO volgt).

Implementatietraject

- 2007 Implementatiehandboek voor gemeenten
- 2008 realisering CJG in eerste fase door aan te sluiten bij reeds ontwikkelde ambities en initiatieven
- 2011 landelijke dekking: elke gemeente een CJG.

Basismodel CJG

Om de naam CJG te mogen gebruiken moet het volgende worden gebundeld:

A. Jeugdgezondheidszorg
Consultatiebureaus en GGD

B. 5 WMO-functies

- Informatie & advies
 - Signalering
 - Toeleiding naar hulp
 - Licht pedagogische hulp
 - Coördinatie van zorg
- o.a. maatschappelijk werk, gezinscoaching en opvoedondersteuning

C. Schakel met Bureau JZ

D. Schakel Zorg- en Adviesteams

Lokaal Maatwerk

Naast het Basismodel zijn er veel functies die op basis van lokaal maatwerk aan het CJG kunnen worden gekoppeld. Bijvoorbeeld:

- Kinderopvang, Peuterspeelzaal, Voor- en vroegschoolse educatie
 - Leerplichtambtenaren
- Ontwikkelingen op Brede School en Passend Onderwijs
 - Welzijnswerk: algemeen Maatschappelijk Werk, Jongerenwerk en Straathoekwerk
 - Eerstelijnszorg, zoals huisarts, kraamzorg, verloskunde
 - Jeugd GGZ
- Gemeentelijke diensten Werk & Inkomen, waaronder Jeugdloket
- Schuldhulpverlening bij zowel ouder als jongere
 - Politie en Justitie

Deze eerste contouren van het CJG zijn tot stand gekomen in samenwerking met:

Bijlage 3: Financiën Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Bij invoering van de Wmo is door het ministerie van VWS besloten tot een landelijke her-schikking van gelden op basis van het zogenaamde Cebeonmodel.

Uitgangspunten van het model waren:

- dat in 2007 het historisch budget overgeheveld zou worden naar de gemeenten;
- dat in de jaren 2008 tot en met 2011 gefaseerd tot een herverdeling van de middelen gekomen zou worden.

In 2007 is besloten tot een aanpassing van de uitgangspunten. Er is voor gekozen om in-gaande 2008 al direct de structurele herverdeling door te voeren. De overgangsregeling is komen te vervallen.

Op grond van de zogenaamde septembercirculaire 2007 is duidelijk geworden dat de ge-meente Terneuzen met ingang van 2008 en volgende jaren kan rekenen op een toevoeging van € 5.834.388,- (voor 2008) in het Gemeentefonds voor Wmo-beleid. Door de storting van de middelen in het Gemeentefonds is er geen sprake meer van geoormerkte middelen, anders gezegd: de gemeente kan deze gelden naar eigen inzien besteden.

Van belang is hoe de inkomsten zich verhouden tot de geraamde uitgaven. Hiertoe is een confrontatie opgesteld, op basis van alle bekende historische en de tot op heden opgedane ervaringsgegevens over 2007. Voor de eerste keer is hiermee een redelijk betrouwbaar zicht ontstaan op de financiële impact. In de op de volgende bladzijde opgenomen tabel is dit beeld uitgewerkt.

Geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een overschot op de begroting voor de jaren 2008 tot 2012.

Op basis van de huidige bekende volumes huishoudelijke hulpverlening moet het mogelijk zijn deze nieuwe taak uit te voeren, waarbij er financiële ruimte blijft voor nieuw beleid. Voorzichtigheid is echter geboden. Er is sprake van een open einde financiering. Dat wil zeggen dat de gemeente verplicht is tot individuele verstrekkingen, indien er sprake is van een afgegeven indicatie. Het is te verwachten dat voor 2009 e.v. meer betaald zal moeten gaan worden voor H.H., zodra er meer inzicht is zullen de cijfers en prognoses worden bij-gesteld.

In de raming voor 2008 is rekening gehouden met de voor rekening van de gemeente ko-mende dure woningaanpassingen, deze zijn vanaf 2009 weer declarabel bij het ministerie.

De huidige Wmo-reserve omvat € 340.449,-- , deze reserve zal aangewend worden om gro-te fluctuaties in het uitgavenpatroon op te vangen (als gevolg van de open einde financie-ring).

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de tabel niet de voormalige Wvg-voorzieningen zijn opgenomen. Ook bestaande geldstromen voor activiteiten op andere prestatievelden vindt u in bijgaande tabel niet terug. Hiervoor verwijzen wij u naar de pro-grammabegroting 2008 e.v. Onderstaande tabel geeft inzicht in de ‘nieuwe’ Wmo-taken.

Tabel: Wmo-financiën 2008 t/m 2011

Structurele inkomsten	2008	2009	2010	2011
a. Uitkering gemeentefonds	5.834.388	5.834.388	5.834.388	5.834.388
b. Eigen bijdragen verstrekkingen	730.324	730.324	730.324	730.324
Totaal	6.564.712	6.564.712	6.564.712	6.564.712
Structurele uitgaven	2008	2009	2010	2011
a. Huishoudelijke hulpverlening	5.042.734	5.042.734	5.042.734	5.042.734
b. PGB	336.000	336.000	336.000	336.000
c. Indicatiekosten CIZ	221.000	221.000	221.000	221.000
d. WMO kantoor	108.000	110.000	112.000	114.000
e. Soc. Verz. Bank	12.000	12.000	12.000	12.000
f. Wmo-adviesraad	6.300	6.500	6.700	6.900
g. Diensten bij Wonen met Zorg	240.000	240.000	240.000	240.000
h. Zorgvernieuwingsproj. GGZ	16.793	16.793	16.793	16.793
i. Coörd. Vrijw. Thuisz. en Mantelonderst.	66.681	66.681	66.681	66.681
j. Vorming-, Training- en Adviescentra	8.667	8.667	8.667	8.667
k. Coll. Preventie Geestel. Gez. Zorg	31.606	31.606	31.606	31.606
l. Besluit Bijdr. AWBZ-gem. (BBAG)	34.770	34.770	34.770	34.770
m. Dure woningaanpassingen	200.000	-	-	-
n. Organisatiekosten (intern)	60.000	60.000	60.000	60.000
Totaal	6.384.551	6.186.751	6.188.951	6.191.151

Bijlage 4: aandachtsvelden Wmo uit het Bestuursakkoord Rijk-VNG

A. Het financieel arrangement Wmo

Hieronder wordt verstaan het berekeningsmodel voor de Wmo-budgetten.

Het financieel arrangement Wmo bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Onafhankelijk derde;
2. Monitor uitvoeringskosten huishoudelijke hulp;
3. Objectieve herverdeling van de subsidieregelingen;
4. Objectieve herverdeling integratie-uitkering huishoudelijke hulp en een zachte landing;
5. Motie Mosterd.

ad A.1. Onafhankelijke derde

Tekst bestuursakkoord: "De taakopdracht van de onafhankelijke derde zal nog nader besproken worden tussen de VNG, VWS, BZK en Financiën"

Met het kabinet is afgesproken om een onafhankelijk derde de taak te geven te adviseren over de toereikendheid van het huidige Wmo budget voor de huishoudelijke hulp. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) is de onafhankelijke derde. Het SCP zal elk jaar een viertal adviezen uitbrengen:

- Advies, in de vorm van een berekening, over vaststelling macrobudget huishoudelijke verzorging voor het jaar t+1 op basis van indexering van de realisatie in het jaar t-1,
- Advies, in de vorm van een inhoudelijke toets, over passendheid van het aldus berekende budget huishoudelijke verzorging voor het jaar t+1, met het oog op beleidsontwikkelingen en maatschappelijke ontwikkelingen (waaronder compensatieplicht en PGB),
- Advies, in de vorm van een inhoudelijke toets, over de macro-omvang van het totale Wmo budget en de effecten van het compensatiebeginsel en de pgb-verplichting,
- Advies, in de vorm van signalering, wanneer het onderzoek naar de voorgaande drie punten indicaties oplevert over mogelijke ontoereikendheid van het verdeelmodel voor de nieuwe Wmo middelen (huishoudelijke verzorging en subsidieregelingen).

Het SCP brengt haar advies uit ten behoeve van het Bestuurlijk Overleg financiële verhoudingen (BOFV) tussen kabinet en de VNG. Dit overleg vindt twee keer per jaar plaats: in het voorjaar (april/mei) en het najaar (september/oktober).

Het SCP zal voor het eerst advies uitbrengen in 2008, op basis van informatie uit 2007. Het advies heeft dan betrekking op het budget van het jaar 2009.

De VNG heeft met het kabinet afgesproken om voor de jaren 2007 en 2008 budgettaire rust te scheppen. De indexering zal wel plaatsvinden.

Ad A.2. Monitor uitvoeringskosten Huishoudelijk hulp

Tekst bestuursakkoord: "Het kabinet en de VNG bevestigen de eerder gemaakte afspraken over het volgen van de uitvoeringskosten van de Wmo"

In 2006 is de VNG het niet eens geworden met het kabinet over de hoogte van de uitvoeringskosten van huishoudelijke hulp. Daarom is er op 15 maart 2005 met het Rijk afgesproken om de kosten van een doelmatige uitvoering van de huishoudelijke hulp te laten monitoren door onafhankelijk onderzoek bij gemeenten. Op basis van dit onderzoek zal op macroniveau achteraf verrekening plaatsvinden van een overschot of tekort. De monitor

vindt plaats in 2007, 2008 en 2009. In het BOFV worden de resultaten van de monitor besproken en zal besluitvorming plaatsvinden over de verrekening.

De gemeentelijke uitvoeringskosten zijn de kosten voor het doelmatig en efficiënt uitvoeren van de huishoudelijke hulp. In het onderzoek wordt uitgegaan van de omschrijving die CEBEON hanteert in zijn rapport over het verdeelmodel Wmo. Daarin worden de onderstaande posten onderscheiden:

- Beleid/afstemming;
- Indicatiestelling (proces);
- Inkopen van zorg (proces van aanbesteding);
- Verstrekken van persoonsgebonden budgetten;
- Inning eigen bijdragen;
- Het beheer van het feitelijk proces van zorgverlening.

De gemeenten wordt aangeraden aan om de uitvoeringskosten volgens deze indeling te registreren. In de Meicirculaire 2006 is door het Rijk aan gemeenten hierover het volgende gemeld: *“Gemeenten krijgen hoe dan ook een adequate vergoeding voor de uitvoeringskosten. Dit wordt zeker gesteld door de afspraak dat na implementatie van de Wmo door onafhankelijk onderzoek bij gemeenten wordt gemonitord wat nodig is voor een doelmatige uitvoering. Achteraf zal op macroniveau verrekening plaatsvinden van een overschot of tekort.”*

ad A.3. Invoering objectief verdeelmodel subsidieregelingen

Tekst bestuursakkoord: “Het kabinet en de VNG komen overeen dat de subsidieregelingen: diensten bij wonen met zorg (DWZ), zorgvernieuwingsprojecten ggz (ZVP), coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM) vanaf 2008 via het objectief verdeelmodel worden verdeeld.”

De middelen van drie subsidieregelingen (CVTM, ZVP en DWZ) worden in 2007 historisch verdeeld. De middelen van deze regelingen gaan naar die gemeenten waar de ontvangende instelling is gevestigd. In 2007 is het dus nog zo dat cliënten niet altijd in de gemeente wonen die het geld krijgt voor de ondersteuning. Voor de subsidieregelingen geldt vanaf 2008 een objectieve verdeling. Vanaf 2008 krijgen alle gemeenten middelen voor deze taken. Bij de objectieve verdeling van de voormalige CVTM middelen is overigens ook een toerekening voor de regiofunctie van gemeenten opgenomen. In de Junicirculaire 2007 is in dit verband ook aangegeven dat met ingang van 2008 nog duidelijker wordt benadrukt dat de Wmo-middelen (huishoudelijke verzorging en subsidieregeling) één budget vormen, zonder schotten. Dat was voor het jaar 2007 ook al zo, maar de twee geldstromen waren nog van elkaar te onderscheiden.

ad A.4. Objectieve herverdeling integratie-uitkering huishoudelijke hulp en een zachte landing

Tekst bestuursakkoord: “Het kabinet en de VNG komen overeen dat het objectief verdeelmodel per 1 januari 2008 zal worden ingevoerd, waarbij de gefaseerde compensatie van te forse herverdeeffecten wordt bepaald door de afspraak met de Tweede Kamer dat de cumulatie van herverdeeffecten van gemeentefonds wijzigingen in geen enkel jaar voor geen enkele gemeente groter is dan € 15 per inwoner”

In het Bestuursakkoord is afgesproken dat in 2008 de verdeling van het Wmo-budget zal plaatsvinden op basis van het door CEBEON ontwikkelde objectief verdeelmodel. Dit betekent dat in 2008 in één keer wordt overgestapt van het historisch verdeelmodel naar het objectief verdeelmodel. Bij aanvang was het de bedoeling om stapsgewijs (drie of vier jaar) over te gaan naar het objectief verdeelmodel. Hierover is toendertijd echter geen besluit genomen.

Voor de VNG stond en staat voorop dat de overgang van het historisch - naar een objectief verdeelmodel zorgvuldig moet plaatsvinden en dat 'nadeelgemeenten' zacht kunnen landen. Aan deze voorwaarden is nu door de gekozen overgangssystematiek voldaan. Hieronder wordt deze systematiek nader toegelicht.

In 2008 vinden binnen het gemeentefonds herverdeeloperaties plaats op de beleidsterreinen Wmo, Openbare Orde en Veiligheid en bij het BTW-compensatiefonds. Ook de definitiewijziging van het besteedbaar inkomen bij de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen' en de afbouw van de suppletieuitkering Bijstand en Zorg leiden tot herverdeeffecten. De herverdeling van het Wmo budget zorgt echter voor het grootste herverdeeffect. De samengevoegde herverdeeffecten van de hierboven genoemde herverdelingen mogen per jaar nooit groter zijn dan € 15 per inwoner negatief. Dit is conform een in 2000 met de Tweede Kamer gemaakte afspraak. Voor- en nadelen worden in deze systematiek verevend via een suppletie-uitkering: de algemene uitkering van de groep gemeenten met een positief herverdeeffect wordt verlaagd met de suppletieuitkering en de algemene uitkering van de groep gemeenten met een negatief herverdeeffect wordt verhoogd met de suppletie-uitkering. Per saldo blijft de totale algemene uitkering gelijk.

ad A.5. Motie Mosterd

Tekst bestuursakkoord: "Het kabinet en de VNG komen overeen om bij de werking van de motie Mosterd (verschil uitgaven huishoudelijke verzorging 2006 versus toedeling op grond van ijkjaar 2005) niet uit te gaan van compensatie boven de 10%, maar boven de 5%. De bekostigingswijze is dekking uit de ruimte van het gemeentefonds. Het gaat daarbij om een bedrag van ongeveer 5 mln euro"

In 2006 heeft de Tweede Kamer de motie Mosterd aangenomen waarin de regering is verzocht een heldere analyse te maken van de gestegen kosten in de huishoudelijk zorg tussen 2005 en 2006. Indien blijkt dat deze kosten meer dan 10% zijn gestegen dan dienen gemeenten daarvoor gecompenseerd te worden. De staatssecretaris heeft daarvoor middelen beschikbaar gesteld.

De VNG vond de drempel van 10% te hoog. Dit zou betekenen dat gemeenten opdraaien voor de eerste 10% kostenstijging. Uit het onderzoek van CEBEON bleek dat op macro niveau de kosten niet zo hoog waren maar regionaal kon het leiden tot grote financiële problemen voor gemeenten. In onze brief van 2 mei 2007 (BAOZW/U200700760) hebben wij de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) verzocht de drempel van 10% naar 5% te verlagen.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg van 22 mei tussen de VNG en VWS is overeengekomen dat de drempel daadwerkelijk verlaagd wordt tot 5%. Het is uiteindelijk ook in het Bestuursakkoord opgenomen. De overeengekomen ruimere uitvoering van de motie Mosterd vergt een extra bedrag van € 5,2 miljoen. Dit bedrag wordt voor 2007 gedekt uit het accres van het gemeentefonds.

B. Volledig Pakket Thuis

Tekst bestuursakkoord: "Het kabinet en de VNG komen overeen dat in de juni-circulaire een uitname GF wordt opgenomen van € 22,3 mln. in 2008 en € 35,1 mln. in 2009 terzake Volledig Pakket Thuis. Hierbij wordt het voorbehoud gemaakt dat nader overleg plaats vindt tussen de VNG, VWS, BZK en Financiën over de precieze omvang van deze bedragen. Desgewenst kan dan bijstelling plaats vinden in de september-circulaire"

Met het Kabinet is afgesproken dat het Volledig Pakket Thuis (VPT) dé oplossing zou bieden aan die gemeenten die nu of in de toekomst te maken hebben met financiële problemen als gevolg van een bovengemiddeld extramuralisatie. In het Wmo verdeelmodel was en is dit nog onvoldoende meegenomen.

De VNG heeft daarom nog steeds een voorbehoud op het verdeelmodel Wmo zolang er naar hun oordeel geen adequate oplossing komt voor de gevolgen van extramuralisering voor gemeenten. Dit voorbehoud is pas van tafel als het VPT de financiële gevolgen van extramuralisering voor gemeenten volledig opvangt.

Het VPT is inmiddels per 1 juli 2007 ingevoerd. Het is nu een tijdelijke beperkte regeling voor 2007. Dit betekent dat gemeenten vanaf die datum niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke hulp aan mensen met een VPT. In 2007 hebben gemeenten het totale Wmo-budget voor de huishoudelijke hulp overgeheveld gekregen inclusief het budget voor thuiswonende mensen met een verblijfsindicatie. In 2008 komt er een nieuwe regeling die ruimer wordt ingevuld. Het kabinet heeft daarom besloten tot een uitname uit het gemeentefonds in 2008 ten behoeve van het VPT. De VNG verwacht dat gemeenten ook voor mensen met een verblijfsindicatie maar zonder VPT na 1 januari 2008 geen HH meer hoeven te financieren.

Inzet van de VNG is dat dit bedrag enerzijds gerelateerd moet zijn aan de werkelijke gemeentelijke kosten voor HH in 2007 en anderzijds aan het daadwerkelijke aantal cliënten. Beide bedragen zijn na gedegen onderzoek en onderbouwing pas vast te stellen.

C. MEE cliëntondersteuning

Tekst bestuursakkoord: "Het kabinet en de VNG spreken af dat er - na ommekomst van het onlangs gevraagde SER-advies - nader gesproken zal worden over de zogenaamde MEE-gelden en de Ondersteunende Begeleiding. Als het gaat om de MEE-gelden, geldt als vertrekpunt het voornemen van het vorige kabinet om de MEE-gelden over te hevelen naar de WMO. Bij definitieve besluitvorming wordt de actuele stand van zaken rondom de uitvoering van de WMO, in het bijzonder de gevolgen van de overheveling en de aanbesteding van de huishoudelijke hulp, nadrukkelijk meegewogen. Deze gevolgen zullen mede samen met de gemeenten in kaart worden gebracht. VWS zal in de subsidievoorwaarden voor de MEE organisaties de verplichting opnemen om met gemeenten te overleggen over de uitvoering van de MEE-taken."

Het kabinet deelt dus het uitgangspunt dat de MEE-middelen overgaan naar de Wmo maar wil zich niet binden aan een datum voor de overheveling van deze middelen. Zij wil eerst zorgvuldig kijken naar de mogelijke effecten van deze overheveling. Daarbij worden de ervaringen van de overheveling en aanbesteding van de huishoudelijke hulp meegewogen. De VNG vindt het belangrijk dat er een eerste stap wordt gezet om gemeenten in staat te stellen het beleid dat zij formuleren voor cliëntondersteuning ook daadwerkelijk te kunnen

uitvoeren. Deze eerste stap houdt in dat VWS in de subsidievoorwaarden van de MEE organisaties de verplichting opneemt om met gemeenten te overleggen over de uitvoering. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor cliëntondersteuning maar beschikken nog niet over de middelen voor de cliëntondersteuning.

Om dit te faciliteren is de VNG in overleg met MEE Nederland om te komen tot een programma cliëntondersteuning. Met dit programma worden de achterbannen ondersteund bij het vormgeven van de lokale cliëntondersteuning. De nadruk van het programma zou op het delen van kennis en ervaringen bij/van gemeenten komen te liggen die al samenwerken met MEE-organisaties

D. (T)BU (Buitengewone Uitgaven)

Tekst bestuursakkoord: "De (T)BU wordt in het belastingplan 2008 beëindigd, met ingang van 01-01-2009. Per die datum wordt een gemeentelijke compensatieregeling voor chronisch zieken en gehandicapten geïntroduceerd"

De VNG heeft over de (T)BU in april 2007 samen met de cliëntenorganisaties een standpunt opgesteld. Het standpunt is opgenomen in een manifest. Het komt op het volgende neer: eerst een breed onderzoek naar de sanering en vereenvoudiging van het aantal financiële regels voor gehandicapten, chronisch zieken en ouderen, dan pas kijken naar wat voor soort regeling daar het beste bij past. Bij dit onderzoek mag er niet bij voorbaat vanuit gegaan worden dat de Wmo de beste "landingsplaats" is voor de opvolger van de (T)BU. De afspraken in het Bestuursakkoord over de (T)BU zijn summier, maar volledig in lijn met het eerder ingenomen standpunt: Het uitstel tot 2009 laat ruimte voor het bredere onderzoek, waarover nu reeds ambtelijk overleg plaatsvindt. De Wmo als "landingsplaats" wordt niet meer genoemd in het bestuursakkoord. Daarmee is een andere inbedding mogelijk gemaakt. De VNG zal het komende jaar, gezien de budgettaire omvang van de operatie, zich tot het uiterste inspannen om er voor te zorgen dat de opvolger van de (T)BU financieel beheersbaar wordt en de nieuwe regelgeving bestuurlijk zorgvuldig tot stand komt. Veel aandacht zal uitgaan naar het compenseren van de gemeentelijke uitvoeringskosten. Voorop staat dat gemeenten geen pseudo-belastingregeling gaan uitvoeren en gemeenten over voldoende beleidsvrijheid blijven beschikken.

E: Huiselijk Geweld

Tekst bestuursakkoord: "Met de WMO is bestrijding van huiselijk geweld een wettelijke taak voor alle gemeenten geworden. Om te verzekeren dat gemeenten over de noodzakelijke structurele middelen hebben om die taak te kunnen invullen wordt de komende jaren flink geïnvesteerd in preventie, aanpak en nazorg. In het kader van de Wet tijdelijk huisverbod wordt een beroep gedaan op gemeenten om hulpverlening aan de slachtoffers te bieden".

Het bestrijden van huiselijk geweld is in de Wmo opgenomen en daarmee een verantwoordelijkheid van gemeenten geworden. Met het kabinet is afgesproken dat de kosten voor de uitvoering van deze taak uit het accres van het gemeentefonds gedekt kunnen worden. In het kader van het bestuursakkoord is een accres afgesproken oplopend tot €1,1 miljard. De kosten voor het bieden van hulpverlening aan slachtoffers in het kader van de Wet tijdelijk huisverbod zijn op dit moment geraamd op basis van 1000 huisverboden per jaar. Dit

houdt dat gemeenten een rol gaan spelen in de hulpverlening aan slachtoffers. VWS gaat op dit moment uit van € 2 miljoen euro per jaar.

F. Nazorg ex-gedetineerden

Tekst bestuursakkoord: “Rijk en gemeenten vinden dat de nazorg voor ex-gedetineerden versterkt moet worden. Gemeenten nemen deze taak op zich onder de voorwaarde dat de komende periode een onderzoek wordt uitgevoerd naar de verwachte taken van gemeenten en de daarvoor benodigde middelen. Vervolgens maken het kabinet en de VNG nadere afspraken over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot ex-gedetineerden. Dit resulteert in een gezamenlijke formulering van de verwachte taken, verantwoordelijkheden inzake nazorg aan de overige ex-gedetineerden, naast de afspraken voor veelplegers en MO doelgroep”.

Het vorig kabinet had het besluit genomen om de nazorg van ex-gedetineerden door gemeenten te laten uitvoeren. Dit besluit is destijds niet gecommuniceerd aan gemeenten. De afspraak is nu gemaakt dat het Rijk en de gemeenten gezamenlijk de landelijke en lokale taken formuleren. Uitgangspunt is dat de aansluiting tussen detentie en nazorg goed geregeld en georganiseerd wordt en de daarvoor benodigde middelen voor gemeenten beschikbaar komen.